

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

02 січня 2019 року

м. Київ

№ 4

Про затвердження Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення

Відповідно до статей 6, 7, 7¹, 15, 25, 44, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 12, 16 Закону України “Про валюту і валютні операції” Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення.

2. Департаменту відкритих ринків (Пономаренко С. В.) після офіційного опублікування довести до відома банків інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності одночасно з уведенням у дію Закону України “Про валюту і валютні операції”.

Голова

Яків СМОЛІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
02 січня 2019 року № 4

Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення

1. Це Положення розроблено відповідно до статей 6, 7, 7¹, 15, 25, 44, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 12, 16 Закону України “Про валюту і валютні операції” (далі – Закон) та встановлює перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення.

2. Поняття, які використовуються в цьому Положенні, вживаються в значеннях, визначених у Законі, інших законах України і нормативно-правових актах Національного банку України.

3. Національний банк України (далі – Національний банк) за наявності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, погіршення стану платіжного балансу України, виникнення обставин, що загрожують стабільності банківської та (або) фінансової системи держави, має право запроваджувати такі заходи захисту:

1) обов’язковий продаж частини надходжень в іноземній валюті у межах, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку;

2) встановлення граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів;

3) встановлення особливостей здійснення операцій, пов’язаних із рухом капіталу;

4) запровадження дозволів та (або) лімітів на проведення окремих валютних операцій;

5) резервування коштів за валютними операціями;

б) заходи, передбачені статтею 7¹ Закону України “Про Національний банк України”, а саме обмеження або тимчасова заборона проведення окремих валютних операцій на території України:

у вигляді купівлі суб'єктами валютних операцій іноземної валюти з обов'язковою умовою щодо цільового використання ними купленої іноземної валюти протягом визначеного строку у випадках, установлених нормативно-правовими актами Національного банку;

у вигляді обов'язкового використання суб'єктами валютних операцій визначених нормативно-правовими актами Національного банку форми розрахунків, порядку, умов розрахунків під час проведення валютних операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;

у вигляді встановлення нормативно-правовими актами Національного банку вимог щодо здійснення валютних операцій з виконання боргових зобов'язань перед нерезидентами за залученими кредитами (позиками, включаючи поворотну фінансову допомогу) не раніше визначеного нормативно-правовими актами Національного банку терміну/строку;

за поточними, вкладними (депозитними), кореспондентськими рахунками, рахунками умовного зберігання (ескроу) суб'єктів валютних операцій при здійсненні валютних операцій – шляхом установлення нормативно-правовими актами Національного банку обмежуючих умов, порядку, особливостей здійснення таких операцій або встановлення нормативно-правовими актами Національного банку тимчасових заборон на проведення таких операцій;

із купівлі, продажу, обміну суб'єктами валютних операцій іноземної валюти, банківських металів – шляхом установлення нормативно-правовими актами Національного банку обмежуючих умов (включаючи умови щодо купівлі іноземної валюти за рахунок коштів, отриманих із певних джерел, за наявності власних коштів у іноземній валюті, за визначеними нормативно-правовими актами Національного банку валютними операціями), порядку, особливостей здійснення таких операцій або встановлення нормативно-правовими актами Національного банку тимчасових заборон на проведення таких операцій;

у вигляді встановлення нормативно-правовими актами Національного банку обмежуючих умов, порядку, особливостей здійснення валютних операцій, пов'язаних з інвестиційною діяльністю іноземних інвесторів в Україні або встановлення нормативно-правовими актами Національного банку тимчасових заборон на проведення таких валютних операцій;

із транскордонного переміщення валютних цінностей, транскордонного переказу валютних цінностей, проведення розрахунків/переказів за валютними операціями на території України – шляхом установлення нормативно-правовими актами Національного банку обмежуючих умов, порядку, особливостей здійснення таких операцій або встановлення нормативно-правовими актами Національного банку тимчасових заборон на проведення таких операцій.

4. Перелік заходів захисту, визначений підпунктом 6 пункту 3 цього Положення доповнюється/змінюється шляхом унесення змін до цього Положення.

5. Рішення Правління Національного банку про запровадження/подовження строку дії/дострокового припинення заходів захисту приймаються у вигляді постанов Правління Національного банку в порядку, визначеному Законом.

Заходи захисту, запроваджені Національним банком, порядок їх застосування (порядок здійснення валютних операцій в умовах запроваджених заходів захисту) визначаються окремими нормативно-правовими актами Національного банку, затвердженими постановами Правління Національного банку.

Нормативно-правові акти, затверджені постановами Правління Національного банку, щодо змін порядку/вимог/умов/особливостей здійснення валютних операцій, якщо вони не призводять до посилення обмежень та/або тимчасових заборон на проведення валютних операцій, визначених нормативно-правовими актами Національного банку, до розширення кола осіб/операцій, на які поширюються ці заходи захисту, та/або до збільшення строку їх дії – не є запровадженням нових заходів захисту/подовженням дії запроваджених заходів захисту відповідно до Закону.

6. Критеріями для запровадження заходів захисту можуть бути:

1) значне зниження курсу гривні до іноземних валют на валютному ринку та/або золотовалютних резервів Національного банку;

2) значне зменшення загального обсягу вкладів (депозитів) у банківській системі;

3) значне зростання вартості запозичень на зовнішніх ринках або неможливість здійснення таких запозичень;

4) ескалація суспільно-політичної та/або геополітичної напруги, що створює ризик для стабільності фінансового сектору України;

5) інші ознаки, що можуть свідчити про наявність істотних ризиків для макроекономічної стабільності та стабільності фінансової системи.

7. Критеріями для подовження строку дії заходів захисту є збереження актуальності критеріїв, визначених у пункті 6 цього Положення, а також висока ймовірність виникнення цих критеріїв у разі припинення дії заходів захисту.

8. Критеріями для дострокового припинення Національним банком заходів захисту є повна або часткова втрата актуальності критеріїв, визначених пунктом 6 цього Положення, та/або втрата ефективності відповідних заходів захисту.

9. Правління Національного банку під час прийняття рішення про запровадження/подовження строку дії/припинення заходів захисту враховує відповідно наявність/відсутність критеріїв, визначених у пунктах 6 – 8 цього Положення.

10. Наявність ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, а також обставин, що загрожують стабільності банківської та/або фінансової системи держави, для запровадження заходів захисту (крім випадку, визначеного в пункті 11 цього Положення) підтверджується відповідним рішенням Ради з фінансової стабільності.

11. Рішення Правління Національного банку про запровадження нового заходу захисту, якщо з дня припинення дії попереднього подібного заходу захисту минуло менше шести місяців, або про подовження строку дії кожного попереднього заходу захисту не більше ніж на шість місяців потребує підтвердження Радою Національного банку наявності ознак та (або) обставин, передбачених частиною першою статті 12 Закону, з урахуванням норм частини другої статті 12 Закону.

Директор
Департаменту відкритих ринків

Сергій ПОНОМАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. ЧУРІЙ

(підпис)
“ ” _____ 2018 року
(дата)